Polasaí Frith-Bhulaíochta Coláiste Chiaráin

I gcomhréir le riachtanais an Acht Oideachais (Leas) 2000 agus na dtreoirlínte faoi chód iompair a d'eisigh an Bord Náisiúnta um Leas Oideachais tá an beartas frithbhulaíochta seo a leanas glactha ag Bord Bainistíochta Choláiste Chiaráin mar chuid den chódiompair.

Aithnítear a thromchúisí atá iompar bulaíochta agus a dhiúltaí a d'fhéadfadh a thionchar a bheith ar dhaltaí, agus gealltar dá réir cloí leis na príomhphrionsabail dea-chleachtais seo a leanas agus iompar bulaíochta á chosc agusá chomhrac.

- Cultúr dearfach a bheith i réim sa choláiste:
    - ina nglactar go fonnmhar le difríocht agus le héagsúlacht agus ina léirítear meas ar chuimsitheacht;
    - ina spreagtar daltaí chun iompar bulaíochta a nochtadh agus a phlé i dtimpeallacht neamhbhagrach; agus
    - ina gcuirtear caidreamh bunaithe ar mheas chun cinn ar fud phobal an choláiste;
- Ceannaireacht éifeachtach;
- Tuiscint i bpáirt faoin rud is bulaíocht ann agus faoin tionchar is féidir a bheith aige
- Feidhmiú straitéisí oideachais agus coiscthe (lena n-áirítear bearta chun feasacht a mhúscailt)
    - a chothaíonn ionbhá, meas agus athléimneacht sna daltaí; agus
    - ina dtéitear i ngleic go sainráite le cibearbhulaíocht agus le bulaíocht bunaithe ar aitheantas, lena n-áirítear bulaíocht homafóbach agus trasfóbach;
- Maoirseacht agus monatóireacht éifeachtach ar dhaltaí;
- Tacaíochtaí don fhoireann;
- Teagmhais bhulaíochta a thaifeadadh agus a imscrúdú ar shlí chomhsheasmhach agus obair leantach a dhéanamh ina dtaobh (lena n-áirítear straitéisí aitheanta idirghabhála a úsáid); agus
- Meastóireacht leanúnach ar a éifeachtaí atá an beartas frithbhulaíochta.

I gcomhréir le *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile* seo é ansainmhíniú ar bhulaíocht:

An rud a thuigtear le bulaíocht ná iompar diúltach neamhiarrtha, bíodh sé i bhfoirm iompar briathartha, síceolaíoch nó fisiciúil, a dhéanann duine aonair nó grúpa in aghaidh duine nó daoine eile, agus a dhéantar arís agus arís eile.

Áirítear na cineálacha iompair bhulaíochta seo a leanas ar an sainmhíniú ar bhulaíocht:

- duine a fhágáil as an áireamh d'aon ghnó, gabháil do chúlchaint mhailíseach agus do chineálacha eile caidrimh bhulaíochta idir dhaoine;
- cibearbhulaíocht; agus
- bulaíocht bunaithe ar aitheantas, ar nós bulaíocht homafóbach, bulaíocht chiníoch, bulaíocht bunaithe ar bhallraíocht den Lucht Siúil agus bulaíocht ar dhuine faoi mhíchumas nó ar dhuine a bhfuil riachtanais speisialta oideachais aici/aige.

Ní chuimsíonn an sainmhíniú seo ar bhulaíocht teagmhais aonraithe nó teagmhais aon uaire d'iompar diúltach d'aon turas, lena n-áirítear téacsteachtaireacht mhaslach nó goilliúnach aon uaire nó teachtaireachtaí príobháideacha eile agus ba cheart déileáil leo, mar is cuí, de réir chód iompair na scoile.

Ach, i bhfianaise an bheartais seo, féachfar ar theachtaireacht, íomhá nó ráiteas poiblí goilliúnach aon uaire ar shuíomh Gréasáin líonra poiblí nó ar fhóram poiblí eile ar féidir an teachtaireacht, an íomhá nó an ráiteas sin a fheiceáil air agus/nó a bheith athráite ag daoineeile mar iompar bulaíochta.

Iompar diúltach nach n-áirítear sa sainmhíniú seo ar bhulaíocht, déileálfar leis de réir chód iompair na scoile.

Gheofar eolas breise ar na cineálacha éagsúla bulaíochta i Roinn 2 de na *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile.*

Seo a leanas liosta samplaí d'iompraíochtaí bulaíochta agus d'féadfadh Choláiste Chiaráin iompraíochtaí a chur leis an liosta de réirmar is gá

Samplaí d'Iompraíochtaí Bulaíochta

Iompraíochtaí a bhaineann le gach saghas bulaíocht	• Ciapadh bunaithe ar cheann ar bith de na naoi bhforas sa reachtaíocht comhionannais e.g. ciapadh gnéasach, bulaíocht homafóbach, bulaíocht chiníocht, etc. • Forrántacht fhisiciúil • Damáiste do mhaoin • Leasainmneacha a ghlaoch • Cleithmhagadh • Pictiúir, focail i scríbhinn, nó ábhar eile a tháirgeadh, a thaispeáint nó a scaipeadh atá dírithe ar dhuine eile a imeaglú • Graifítí maslach • Sracadh (extortion) • Imeaglú • Gothaí maslaitheacha nó gáirsiúla • 'Amharc' faoi leith • Cur isteach ar spás pearsanta • Meascán de na cinn a luaitear.
Cibearbhulaíocht	• **Tromaíocht**: Ráflaí, bréaga nó biadán a scaipeadh chun dochar a dhéanamh do cháil duine eile • **Ciapadh**: Teachtaireachtaí oilc, suaracha nó gáirsiúla a sheoladh chuig duine go leanúnach • **Pearsanú**: Teachtaireachtaí maslaitheacha nó forrántacha a phóstáil faoi ainm duine eile • **Gríosadh**: Úsáid a bhaint as focail gháirsiúla nó ghríosaitheacha chun troid ar líne a spreagadh • **Cleasaíocht**: Dallamullóg a chur ar dhuine eolas pearsanta a roinnt agus an t-eolas sin a úsáid ar líne ina dhiaidh sin • **Sceitheadh**: Eolas nó íomhánna rúnda a phostáil nó a roinnt • **Leithcheal**: Leithcheal a dhéanamh ar dhuine ó ghrúpa ar líne d'aon ghnó • **Cibear-stalcaireacht**: Ciapadh agus tromaíocht leanúnach a fhágann go mbíonn eagla a b(h)eatha/a s(h)ábháilteachta ar duine • Glao tostach gutháin/gutháin phóca • Glao maslach gutháin/gutháin phóca • Teachtaireacht téacs mhaslach • Teachtaireacht ríomhphoist mhaslach • Cumarsáid mhaslach ar líonraí sóisialta e.g. Facebook/Ask.fm/ Twitter/You Tube nó ar chonsóil chluichí • Ráitis/Blaganna/Pictiúir mhaslacha idirlín • Postálacha maslacha ar cineál ar bith teicneolaíochta cumarsáide

Iompraíocht bunaithe ar Aitheantas	• **Lena n-áirítear aon cheann de na naoi bhforas idirdhealúcháin a luaitear sa Reachtaíocht um Chomhionannas** • inscne lena n-áirítear trasinscne, stádas sibhialta, stádas teaghlaigh, claonadh • gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine agus toisc gur den Lucht Taistil iad).
Homafóbach agus Trasinscne	• Ráflaí a scaipeadh faoi chlaonadh gnéasach duine • Tathant ar dhuine a bhfuil claonadh gnéasach difriúil aige/aici • Le asainmneacha a ghlaoch, e.g. aerach, casta, lúbtha, a úsáidtear chun caitheamh anuas ar dhuine • Imeaglú fisiciúil nó ionsaí • Bagairtí
Cine, náisiúntacht, cúlra eitneach agus ballraíocht de phobal an Lucht Taistil	• Idirdhealú, réamhchlaonadh, ráitis nó maslaí a bhaineann le cine, náisiúntacht, cultúr, aicme shóisialta, creideamh, cúlra, eitneach nó an Lucht Taistil • Leithcheal de bhun aon cheann acu seo thuas
Caidreamhach	Is éard atá i gceist anseo caidrimh a mhí-ionramháil mar bhealach chun bulaíocht a dhéanamh. Ar na hiompraíochtaí tá: • Biadán maslach • Leithcheal agus aonrú • Neamhaird • Leithcheal ó ghrúpa • Cairde a bhaint de dhuine • 'Bitseáil' • Ráflaí a scaipeadh • Rún a sceitheadh • Caint sách ard le go gcloisfeadh an t-íobartach í • 'Amharc' faoi Leith • ‘nerd’ a úsáid le cur isteach ar dhuine.
Gnéasach	• Ráitis nó tadhall gnéasach míchuí nó gan choinne • Ciapadh
Riachtanais Speisialta Oideachais, Míchumas	• Leasainmneacha a ghlaoch • Tathant ar dhaoine eile mar gheall ar a míchumas nó riachtanais foghlama • Teacht i dtír ar leochaileachtaí daltaí eile agus ar a gcumas teoranta bulaíocht a aithint agus iad féin a chosaint • Teacht i dtír ar leochaileachtaí daltaí eile agus ar a gcumas teoranta cúinsí sóisialta agus leideanna sóisialta a aithint agus iad féin a chosaint. • Athris a dhéanamh ar mhíchumas duine eile • Ceap magaidh a dhéanamh de dhaoine eile
Bulaíocht lena bhfuil gléasanna leictreonach páirteach ann	• Glaonna fóin / fóin phóca gan chaint • Glaonna fóin ionsaithe / fón póca • Teachtaireachtaí téacs ionsaitheacha

	• Teachtaireachtaí riomhphost ionsaitheacha • Tagairtí ionsaitheacha / Blaganna / Pictiúr ar Láithreáin Ghreasáin

Seo a leanas an múinteoir/na múinteoirí ábhartha a dhéanfaidh bulaíocht a imscrúdú agus a dhéileálfaidh léi:

Is iad na Múinteoirí ábhartha sa Choláiste seo:

Príomhoide
Leas-Phríomhoide
Is féidir le muinteoir ar bith gníomhú mar mhúinteoir ábhartha.

Seo a leanas na straitéisí oideachais agus coiscthe a bheidh in úsáid sa choláiste:

Is é beartas an choláiste oideachas a sholáthar ar bhulaíocht ar an mbealach seo a leanas:

- Spreagtar iompar dearfach ar mhaithe le leas an phobail tríd an gCód Iompair.
- Tá córas tréadchúraim i bhfeidhm, agus déantar taifead ar gach eachtra (cibé áit a dtuairiscítear iad).
- Féinmheas a chothú agus a fheabhsú i measc na mac léinn go léir trí idirghníomhaíochtaí foirmiúla agus neamhfhoirmiúla.
- Cultúr insinte a spreagadh, agus béim faoi leith ar thábhacht na bhfinnéithe. Ar an gcaoi sin beidh muinín ag daltaí as a bheith ag insint.

Struchtúr Tréadchúraim an Choláiste:

- Tá múinteoir freagrach as 2-3 teach lóistin agus feidhmíonn mar chaomhnóir don ghrúpa sin.
- Bíonn an fhoireann ag faire agus ag breathnú ar chaidrimh idir mhic léinn sa rang, ag tabhairt faoi deara patrúin agus ag cur in iúl dóibh go bhfuiltear ag súil le hardchaighdeáiniompair i gcónaí.
- Maoirseacht agus monatóireacht ar sheomraí ranga, pasáistí, clós na scoile, turais scoile agus gníomhaíochtaí laistigh agus lasmuigh don rang. Tabharfar treoir d'fhoireann neamhtheagaisc agus do bhaill eile a bheith ar an airdeall agus eachtraí a thuairisciú do na múinteoirí ábhartha.
- Deimhin a dhéanamh de go mbeidh a fhios ag daltaí cé dó ba chóir dóibh a insint agus conas é a dhéanamh, e.g.:
    - Dul caol díreach chuig múinteoir nó LPO nó PO (DIA agus LDIA – fograi crochta de réir Riachtanaisí Cosaint Leanaí).
- Eolas a scaipeadh le tusmitheoirí/caomhnóirí agus daltaí go bhfuil ríomhphost ar fáil chun eolas abhartha a chur in iúl don PO/LPO (priomhoide@colaistechiarain.ie)

Seo a leanas straitéisí na scoile chun iompar bulaíochta a imscrúdú, chun obair leantach a dhéanamh ina dtaobh agus chun iompar bulaíochta a thaifeadadh mar aon leisna straitéisí idirghabhála bunaithe a úsáidfidh an scoil chun déileáil le cásanna d'iompar bulaíochta*:*

Is é an phríomhaidhm a bhaineann le bulaíocht a fhiosrú agus a láimhseáil ná ceisteanna a réiteach agus an caidreamh idir na páirtithe a shlánú, a oiread agus is féidir

- Ba chóir do mhic léinn aon eachtra bulaíochta a phlé le múinteoir nó le duine fásta eile laistigh den chóras scoile; is iompar freagrach é seo seachas "scéalta a insint"
- Ba chóir do thuismitheoirí / chaomhnóirí teagmháil a dhéanamh leis an PO nó LPO maidir le teagmhaisiompraíochta bulaíochta a bhféadfadh siad a bheith in amhras fúthu nó a tháinig faoinan-aird trína gcuid leanaí nó tuismitheoirí eile.
- Má thagann mac léinn chuig múinteoir ábhartha mar go bhfuil siad compordach leis an múinteoir sin nó má thugann múinteoir iompraíochta bulaíochta faoi deara a bhféadfadh siad a bheith in amhras faoi, ba chóir dóibh teagmháil a dhéanamh leis an PO/LPO.

Ní mór do ghnásanna an choláiste cloí leis an gcur chuige seo a leanas. Déanfar gach iarracht a chinntiú go dtuigfidh gach duine atá rannpháirteach (daltaí, tuismitheoirí/caomhnóirí san áireamh) an cur chuige sin ón tús.

A. Déanfaidh an múinteoir:

1. Éisteacht a thabhairt don dalta, nótaí a ghlacadh, an dalta a chur a s(h)uaimhneas, cinntiú go bhfuil siad sábháilte, rudaí a bheith rúnda chomh fada is gur féidir.
2. Cuirfear gach cás tuairiscithe ar aghaidh chuig an bPríomhoide.

B. Déanfaidh an Príomh Oide:

- Agus eachtraí d'iompraíocht bhulaíochta á n-anailísiú, ba chóir don mhúinteoir ábhartha iarracht a dhéanamh na ceisteanna cén rud, cén áit, cén duine, agus cén fath a fhreagairt. Labhrófar leis an íospartach líomhnaithe agus leis na daoine líomhnaithe a rinne an eachtra.
- Coinneofar taifid ar gach eachtra agus ar na nósanna imeachta a leanadh.
- Coinneofar Stiurthóirí an Choláiste ar an eolas faoi gach eachtra agus beidh fáil acu ar thaifid scríofa ábhartha.
- Sa chás go bhfuil bulaíocht ag tarlú, dar leis an bPríomh Oide , éilítear ar thuismitheoirí/ar chaomhnóirí agus ar dhaltaí comhoibriú le cibé fiosrú a dhéanfar agus cuidiú leis an scoil ceist ar bith a thiocfadh aníos a réiteach agus an caidreamh idir na páirtithe a shlánú, a oiread agus is féidir, a thúisce agus is féidir.
- Sa chás go bhfuil aontu idir na páirtithe gur féidir an easaontas a shlánú, agus go bhfuil údaráis an Choláiste sásta nach leanfaidh an bulaíocht (más ea) ar aghaidh, beidh an comhaontú sin le nótáil ar fhoirm Aguisín A. D'fhéadfai é seo bheith san áireamh má tá aon cheist eile droch iompar faoin scoláire sin.
- I gcásanna go gcinneann an múinteoir ábhartha gur tharla iompraíocht bhulaíochta, ba chóir teagmháil a dhéanamh le tuismitheoir(í)/caomhnóir(í) na bpáirtithe go luath d'fhonn an tarlúint a chur in iúl dóibh agus míniú a thabhairt ar na gníomhartha a bheifear a dhéanamh. Ba chóir don Choláiste deis a thabhairt do thuismitheoirí/do chaomhnóirí plé a dhéanamh ar na bealaí lenar féidir leo tacú leis na gníomhartha atá an scoil a dhéanamh agus leis na tacaí atáthar a chur ar fáil dodhaltaí;

- Sa chás go gcinneann an múinteoir ábhartha go raibh iompraíocht bhulaíochta ar bun ag an dalta, ba chóir a chur in iúl go soiléir dó/di an sárú a rinne sé/sí ar bheartas frithbhulaíochta na scoile agus ba chóir iarracht a dhéanamh tabhairt air/uirthi an cás a fheiceáil ó dhearcadh an dalta a d'fhulaing an bhulaíocht;
- Sa chás go gcinneann an muínteoir ábhartha agus an bPríomhoide gur thárla bulaíocht ar bhun leanúnach agus go bhfuil baol go leanfaidh sé ar aghaidh, cuirfear an déantóir abhaile a luaithe agus is féidir agus beidh freagracht ar thuismitheoirí socraithe a dhéanamh chun an scoláire a bhailiú agus a thabhairt abhaile. Líonfar an fhoirm in Aguisín B.

Maoirseacht agus Monatóireacht Éifeachtach ar Dhaltaí

Deimhnítear go bhfuil cleachtais agus beartais chuí mhaoirseachta agus monatóireachta i bhfeidhm chun iompar bulaíochta a chosc agus chun déileáil leis agus chun idirghabháil luath a éascú más féidir.

- Róta feitheoireachta ag am sosa
- Múinteoirí ag monatóireacht sa rang, ag imeachtaí iarnoine agus tráthnóna
- Bean agus Fear an Tí ag monatóireacht sa teach lóistín – múinteoir ag seiceáil isteach gach oíche sa teach lóistín
- Cinnire Tigh ag gach teach – cruinnithe rialta leis an bPríomhoide chun pléigh a dhéanamh ar chúrsaí sa teach
- Cúntóir ar dualgas ar Bhus an Choláiste

Cóilín Ó Domhnaill (Stiúrthóir)	Seán de Paor (Stiúrthóir)
Cóilín Ó Domhnaill	*Seán de Paor*
23/04/22	23/04/22

Aguisín A
Foirm Frith-Bhulaíochta – Coláiste Chiaráin

Dáta:		Múinteoir:
AINM AN DALTA AG DÉANAMH LÍOMHAIN		RANG:
AINM AN DALTA AGUS LÍOMHAIN DÉANTA IN AGHAIDH:		RANG:

SONRAÍ: Cuir am, áit, ainmneacha lucht déanta líomhnaithe, ainmneacha lucht seasaimh san áireamh. Sonraigh anseo dhá thaobh na hócáide	
Beart Déanta: m.sh. atreorú, idirghabháil, comhaontú, rabhadh, smachtbhanna srl.	
Moltaí le leanúint:	

Aguisín B
Teimpléad chun iompar bulaíochta a thaifeadadh

1. Ainm an dalta a bhfuil bulaíocht á déanamh air/uirthi agus a rang-ghrúpa

Ainm____Rang__________________

2. Ainm(neacha) agus rang(anna) an dalta/na ndaltaí atá ag gabháil d'iompar bulaíochta

____
____
____

3. An t-iompar is ábhar buartha/imní (ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a)*

An dalta i dtrácht	
Dalta eile	
Tuismitheoir	
Múinteoir	
Eile	

4. An áit ar tharla an teagmhas/na teagmhais (ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a)*

Clós	
Seomra ranga	
Dorchla/pasáiste	
Leithris	
Bus Scoile	
Eile	

5. Ainm an té/na ndaoine a thuairiscigh an t-údar imní bulaíochta

6. Cineál an iompair bhulaíochta (ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a)*

Ionsaitheacht Fhisiciúil		Cibearbhulaíocht	
Dochar do mhaoin		Imeaglú	
Aonrú/Eisiamh		Cúlchaint mhailíseach	
Ainmneacha maslacha a thabhairt ar dhuine:		Eile (tabhair do thuairim)	

7. I gcás iompair a bhféachtar air mar bhulaíocht bunaithe ar aitheantas, tabhair an chatagóir lena mbaineann:

Homafóbach	Míchumas/bainteach le riachtanais speisialta oideachais	Ciníoch	Ballraíocht den Lucht Siúil	Eile (sonraigh)

8. Cur síos gairid ar an iompar bulaíochta agus ar a thionchar

9. Sonraí na mbeart a rinneadh

10. Cén fáth go gceaptar go bhfuil baol go bhfuil an iompar seo chun leanúint ar aghaidh?

____
____
____

Sínithe________________________________(Múinteoir Ábhartha) Dáta ____________________________

Aguisín C
Seicliosta le haghaidh athbhreithniú bliantúil ar an mbeartas fhrithbhulaíochta agus ar a fheidhmiú

Ní mór don Bhord Bainistíochta (an Bord) athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar bheartas frithbhulaíochta na scoile agus ar an tslí ina gcuirtear chun feidhme é. Ní mór an seicliosta seo a leanas a úsáid san athbhreithniú. Áis is ea an seicliosta d'athbhreithniú an bheartais ach ní seicliosta uileghabhálach é. Ní mór na rudaí seo a leanas a churi gcrích chun an seicliosta a chomhlánú: scrúdú agus athbhreithniú ar anailís chainníochtúil agus ar anailís cháilíochtúil ar eilimintí éagsúla d'fheidhmiú bheartas frithbhulaíochta na scoile.

	Tá/ Níl
An bhfuil beartas frithbhulaíochta a ghéilleann go hiomlán do riachtanais *Ghnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile* glactha ag an mBord go foirmiúil?	
An bhfuil an beartas foilsithe ar shuíomh Gréasáin na scoile agus cóip curtha ar fáil do chumann na dtuismitheoirí?	
An bhfuil sásta go bhfuil go bhfuil an beartas ar fáil d'fhoireann na scoile (agus foireann nua san áireamh)?	
An bhfuil an Bord sásta go bhfuil dóthain eolais ar an mbeartas agus ar na gnásanna ag foireann na scoile chun iad a chur i bhfeidhm go héifeachtach agus go comhsheasmhach ina gcuid oibre laethúla?	
An bhfuil an Bord sásta go bhfuil dóthain eolais ar an mbeartas ag na daltaí?	
An bhfuil an Bord sásta gur doiciméadaíodh sa bheartas na straitéisí coiscthe agus oideachais a bheidh i bhfeidhm sa scoil?	
An bhfuil an Bord sásta gur cuireadh gach straitéis coiscthe agus oideachais chun feidhme?	
Ar scrúdaíodh a éifeachtaí atá na straitéisí coiscthe agus oideachais atá curtha chun feidhme?	
An bhfuil an Bord sásta go bhfuil na múinteoirí ar fad ag taifeadadh agus ag déileáil le teagmhais bhulaíochta de réir an bheartais?	
An bhfuil an Bord sásta go bhfuair an Bord na tuairiscí achoimre tréimhsiúla ón bPríomhoide agus ar glacadh miontuairiscí maidir leo?	
An bhfuil an Bord sásta gur pléadh a fheabhas atá an scoil ag láimhsiú tuairiscí bulaíochta lena n-áirítear teagmhais bhulaíochta ar déileáladh leo ag céim luath agus nach bhfuil ar áireamh, mar sin, i dtuairisc thréimhsiúil an Phríomhoide?	
An bhfuil an Bord sásta nach bhfuarthas aon ghearán ó thuismitheoirí maidir leis an tslí ina láimhsíonn an scoil teagmhais bhulaíochta?	
An bhfuil an Bord sásta nár thóg tuismitheoir ar bith a páiste amach as an scoil á rá go raibh siad míshásta leis an tslí inar láimhsigh an scoil cás bulaíochta?	
An bhfuil an Bord sásta nach ndearna Ombudsman na Leanaí imscrúdú ar an tslí inar láimhsigh an scoil cás bulaíochta a thionscain nó a thabhairt chun críche?	
An bhfuil an Bord sásta go ndearnadh anailís ar na sonraí a fuarthas ó chásanna a tuairiscíodh don Phríomhoide (leis an teimpléad taifeadta bulaíochta) chun aon cheisteanna, treochtaí nó patrúin in iompar bulaíochta a shainaithint?	
An bhfuil an Bord sásta nár aithníodh aon ghnéithe de bheartas na scoile agus/nó a fheidhmiú a dteastaíonn feabhsú breise orthu?	
An bhfuil plean gníomhaíochta i bhfeidhm ag an mBord chun díriú ar aon réimse ina dteastaíonn feabhsú?	

In accordance with the requirement of the Education (Welfare) Act 2000 and the code of behaviour guidelines issued by the NEWB, the Board of Management of Coláiste Chiaráin has adopted the following anti-bullying policy within the framework of the College's code of behaviour.

Bullying is a serious issue and damaging to students health and wellbeing and in that context Coláiste Chiaráin is committed to ensuring:

- A positive environment in the College:
  - Where difference is accepted;
  - Where students are encouraged to highlight bullying behaviour
  - Where respectful relationships are evident
- Effective Leadership;
- A clear understanding of what constitutes bullying and the damage it can cause
- Strategies are in place to raise awareness of the issue of bullying and to limit bullying
  - That encourage respect, resilience in students
  - That deal with cyberbullying and bullying based on identity,
- Effective supervision of students
- Support for staff
- Recording of incidents of bullying and interventions
- Frequent review of the efficacy of the anti-bullying policy

The following definition of bullying behaviour has been established:
Bullying behaviour is deliberate and repeated aggression, verbal, psychological or physical, conducted by an individual or group against any person..

Bullying may take the forms of verbal bullying (attacks of a highly personal or sexual nature, which may be directed at a student's family, culture, race or religion, or the spreading of malicious rumours), physical bullying, gesture bullying (non-verbal threatening gestures which convey intimidatory or frightening messages), isolation, exclusion, extortion (demands for money, possessions or equipment, or forcing a student to steal), intentional diminishment, or cyber-bullying (the use of web-pages, e-mails and especially text messages to abuse, intimidate or attack a student).

Isolated or once-off incidents of intentional negative behaviour, including a once-off offensive or hurtful text message or other private messaging, do not fall within the definition of bullying and should be dealt with, as appropriate, in accordance with the school's code of behaviour.

However, in the context of this policy, placing a once-off offensive or hurtful public message, image or statement on a social network site or other public forum where that message, image or statement can be viewed and/or repeated by other people will be regarded as bullying behaviour.

The following is a sample of behaviour that constitutes bullying - Coláiste Chiaráin may add to this list as required:

General	• Harrassment based on sex or race • Physical aggression • Damage to personal property • To namecall • Slagging • To disseminate in picture or word anything with the purpose of intimidating another person • Insulting graffiti • Extortion • Intimidation • Inappropriate gestures • Certain 'looks' • Invasion of personal space • A mix of the above
Cyberbullying	• **Spreading of rumours or innuendo to bring into disrepute another person's good name** • **Harrasment**: Inappropriate, insulting messages • **Personalisation**: To target an individual with insulting or aggressive messages • **Incitement**: To use suggestive or inciting language to start an online fight • **To trick someone into giving you personal information which you then share online** • **To share someone's private information** • **Discrimination**: to discriminate against an individual or a group for any reason • **Cyber-stalking**:to harrass someone online so that they fear for their safety • Silent phone calls • Insulting phone calls • Insulting text messages • Insulting emails • Insulting communication via social media or gaming apps • Insulting posts or statements on blogs, photos etc

Bullying behaviour based on Identity	• **As outlined in the Equality Legislation any bullying based on -** • Gender including transgender, civil status, family status, bias • Sex, religion, age, disability, race, member of the travelling community
Homophobic and Transgender	• To spread rumours about a person's sexual orientation • To target someone of a different sexual inclination • To call names based on sexual orientation • Physical intimadation or attack • Threats
Race, nationality, ethnic background and membership of the travelling community	• Discrimination or bias, statements or insults based on race, nationality, culture, social class, religion, ethnic background or membership of the travelling community.
Relationships	Behaviour within relationships that constitutes bullying: • Malicious gossip • Discrimination and exlusion • Neglect – ignoring someone • Discrimination by a group against an individual • To isolate someone by taking their friends away • Bitching • Spreading rumours • Sharing secrets about someone • Targeted backtalk that will be heard by the victim • Certain 'looks' • To call names that you know the victim will not like ie: 'nerd'
Sex	• Inappropriate statements or gestures based on sexRáitis nó tadhall gnéasach míchuí nó gan choinne • Harrassment
Special Education Needs, Disability	• Namecalling • Harrassment based on disability or learning needs • Tagetting of victims who have little concept of bullying or ability to protect themselves • Targetting of individuals who have limited social skills to identify social cues • To mimic someone's disability • To mock someone because of their disability

Bullying by way of electronic devices	• Silent phone calls • Aggressive phone calls • Aggressive text messages • Aggressive emails or posts on social media apps

The relevant teacher(s) for investigating and dealing with bullying is (are) as follows:

- **Teacher to whom report is made**
- **Principal Teacher**
- **Safety Officer**

In investigating and dealing with bullying, the teacher will exercise his/her professional judgement to determine whether bullying has occurred and how best the situation might be resolved in keeping with reference to College policy

All reports, including anonymous reports of bullying must be investigated and dealt with by the relevant teacher. In that way pupils will gain confidence in reporting. This confidence factor is of vital importance. It should be made clear to all pupils that when they report incidents of bullying they are not considered to be telling tales but are behaving responsibly.

Teachers should take a calm, unemotional problem-solving approach when dealing with incidents of alleged bullying behaviour reported by pupils, staff or parents.

When analysing incidents of bullying behaviour, the relevant teacher should seek answers to questions of what, where, when, who and why. (See appendix for sample forms) This should be done in a calm manner, setting an example in dealing effectively with a conflict in a non-aggressive manner.

The following are the education and bullying prevention strategies in place in the College:

- Positive behaviour is encouraged for the benefit of the entire student body by adherence to the College Rules and Cód Iompar which is clearly communicated to staff, students and parents
- A pastoral care system is in place spearheaded by the Safety Officer and all incidents of reported bullying are investigated and recorded effectively
- Self respect and positive relationships are promoted through formal and informal activities
- A school ethos is promoted which encourages all to disclose and discuss incidents of bullying behaviour in confidence.

Pastoral Care in the College:

- Each teacher has responsibility for 2-3 guesthouses and operates as a guardian figure for the students in that house
- The Safety Officer liaises with the Principal Teacher, the student and parents at the centre of any bullying case
- The Bean an Tí operates 'In Loco Parentis' in the guesthouse while students are onsite and if they observe any untoward behaviour that is reported. Teachers check in with the Bean an Tí every night
- Staff monitor and observe relationship dynamics in the classroom and during activities, noticing any patterns and communicating the expectation for good behaviour at all times
- Supervision of classrooms, hallways, the school yard, tours and indoor and outdoor activities. Non teaching staff are advised to report any suspected incidents of bullying
- Students are advised of the procedure if they want to report an incident of bullying.:
    - Names of DLP and DDLP are evident on Safeguarding Statement in the College
- Parents can communicate any worries or concerns they have to the Principal Teacher via email: (priomhoide@colaistechiarain.ie)

The following are the procedures in place to investigate and record cases of bullying and the steps that are taken when a case of bullying arises:

- The main objective in investigating a case of bullying is to repair the relationship between the two parties, in as far as possible:
  - Any student who feels themselves to be the victim of bullying should discuss this with the relevant person in the school – this should be lauded as responsible behaviour rather than 'tale telling'.
  - Parents/Guardians should contact the PO regarding any worries or anxieties they may have about a possible case of bullying that has come to their attention
  - If a case of bullying is reported to a teacher, that teacher should then inform the Principal Teacher of the case
  - School procedures should encourage all such disclosures

The teacher to whom the bullying is reported:

- Will listen carefully to the student, take notes, ensure the safety and wellbing of the student and respect their privacy in as far as possible
- Listen; encourage the student to tell their story as this is a very important first step.
- Take notes; record all the details such as date, time, location, names of those involved, witnesses etc. student's own words must be recorded.
- Reassure; tell the student that help is available, action will be taken to investigate, it is not their fault and that they will not have to face this on their own.
- Satisfy yourself that no student is in immediate danger.
- Confidentiality is respected and the student's privacy is protected, but a teacher must not give guarantees not to tell anyone.
- All serious incidents of bullying (e.g. an assault or long term exclusion) **must** be reported to the Principal straight away.

The Principal:

- In investigating a suspected case of bullying, the questions – what, where, who, why – should be addressed. The victim of the bullying and those accused of bullying will be interviewed.
- A record will be kept of all this information gathered and the steps taken
- The Course Directors will be kept informed of all steps taken and they will have access to the written account
- In the case that the Principal is satisfied that a case of bullying has happened, parents, guardians and students are expected to cooperate with any investigation that happens and to assist in reaching a resolution of the case in as far as possible, as quickly as possible.
- In the case that a resolution can be reached and in the case where bullying has happened but the relationship can be repaired and the College authorities are satisfied that the bullying will not continue, that should be noted on the form in Appendix A. This may be used in any further instance of bad behaviour.
- In the case of any suspected or confirmed case of bullying, the parents/guardians of the parties involved should be notified as quickly as possible and they should be apprised of the steps being taken. Parents/guardians should be invited to contribute to the resolution of the case in as far as possible so that all of the parties involved are supported.
- In the case that bullying is confirmed, the perpetrator should be made aware of the way they have not adhered to the anti-bullying policy and encouraged to see the situaton from the point of view of the victim.

- In the case where bullying is confirmed and the Priincipal is concerned there is a danger the bullying will continue then the perpetrator will be asked to leave the course as soon as travel arrangements are in place. It is the responsibility of parents/guardians to make arrangements to collect the student and bring them home.

Effective Supervision of Students

There is an effective system of supervision in place to limit the opportunity for bullying and to ensure early intervention when possible:

- Supervision rota when students mingle at break times
- Teachers supervise and actively watch for signs of bullying in class and during activities
- Bean agus Fear an Tí supervise in the guesthouse and are aware of the College Anti-Bullying Policy – a teacher checks in every night to get an update from students and from the Bean an Tí if necessary
- A Cinnire Tigh is appointed in every house – a student leader – and all student leaders meet with the Principal regularly and apprise him/her of any concerns
- A Cúntóir travels on the school bus to and from the College
- The Safety Officer supports the Principal and staff in ensuring the safety and wellbeing of all all students

Cóilín Ó Domhnaill (Stiúrthóir)	**Seán de Paor (Stiúrthóir)**
Cóilín Ó Domhnaill	*Seán de Paor*
23/04/22	**23/04/22**